Spirit of Bosnia / Duh Bosne

An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, online časopis

O političkom značaju retorike Ratka Mladića

Keith Doubt

> General Ratko Mladić, glavni zapovjednik vojske bosanskih Srba ušao je u Srebrenicu 11. jula, nekoliko trenutaka iza prvih srpskih vojnika u pratnji televizijske ekipe. “Ovaj grad dajemo na poklon srpskom narodu, “ rekao je Mladić u kameru. “Konačno, nakon pobune dahija, došlo je vrijeme da se osvetimo Turcima ovog kraja.” Tom Gjelten.

Pogledajmo sramnu izjavu Ratka Mladića nakon zauzeća Srebrenice koju su Ujedinjene nacije proglasile zaštićenom zonom, a tokom isplaniranog pokolja hiljada muškaraca kao i ubistava i silovanja brojnih žena i djece. Počinitelji ratnih zločina su vjerovali da imaju pravo da se poigravaju sa diskursom, pravo koje su iskoristili na dvoličan način. Mladić pokazuje sadistički užitak obraćajući se svijetu i taj sadistički užitak, na nekom grubom estetičkom nivou, fascinira auditorij, zasljepljuje ga za motive i karakter govornika. Svijet traga za racionalizacijom ovog zlog događaja za kojga zna da se dešava dok Mladić prepoznaje tu potrebu svodeći je na banalnu historiju kao objašnjenje za nasilje koje predvodi i promovira. Imperativ Mladićevog licemjerja je odbijanje poštivanja bilo kakvog imperativa koji obavezuje svjetski poredak. Simulirajući strukturu etičkog imperativa – “došlo je vrijeme” – supstanca etičkog imperativa da se zahvati upravo ono što mladić radi, biva dekonstruirana. Kako je rečeno ranije, svrha izjave je da kamuflira zlo zločina dok se ovaj dešava. Svrha je prikriti svjetsko priznanje zločina koji se odvija u “stvarnom vremenu”, a time i sposobnost svijeta da zaustavi zločin prije nego se on dovrši.

Počinitelji ratnih zločina upotrijebili su jezik da diskreditiraju ozbiljnost i odgovornost svojih sugovornika koji su pokušali govoriti u ime svjetskog poretka i principa pravde. Što je njihov sugovornik istinoljubiviji i odgovorniji, toliko je praznija i podlija izjava. Što je sugovornik etički upućeniji toliko je odgovor patvoreniji. Upravo to je bio mnogo puta ponavljani model tokom rata protiv BiH, a nastavlja se i danas. Svrha ovakvih izjava je zastrašivanje i zbunjivanje, istovjetna svrsi granatiranja i ubijanja.

Projektile upotrebljene za izvršenje ratnih zločina u BiH ponekad su mjerili i proučavali vojni eksperti. Jezik koji su koristili ratni zločinci također treba biti ispitan. Isto onako kako milion mina sada leži pod bosanskom zemljom, stotine izjava leži u kolektivnom sjećanju Bosanaca. Ispaljeni su mnogi projektili; mnoge izjave izgovorene.

Razumjeti samo nekolicinu njih moglo bi biti dovoljno za našu svrhu da se objasni djelovanje, ne ponašanje počinitelja ratnih zločina i kritizira perverzni model političkog diskursa koga oni održavaju i koji tako duboko utiče na naše vrijeme.

© 2011 Keith DOUBT

Sociologija nakon Bosne (Sarajevo: Buybook, 2003, pp. 115-16)

Prijevod: Asim MUJKIĆ

© 2011 Asim MUJKIĆ

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.